

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Udrag fra Forskrevet

Citation: Drachmann, Holger: "Forskrevet", i Drachmann, Holger: *Forskrevet*, udg. af Lars Peter Rømhild, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 664. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann14val-shoot-idm140708758487280/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Forskrevet

Tilbagehenvisningerne kunne da gælde tidligere forsøg på at skrive noget fortællende i forlængelse af *En Overkomplet* (1876) om digterens første tragiske ægteskab med bornholmerpigen Vilhelmine Erichsen, jf. Ulf's udeladte beretning om den første kærlighed. Og ved hjemkomsten fra Wien og Kärnten i 1885 kan Drachmann vel have oplevet gensynet med København og mødet med de politiske animositeter som noget, han burde fortælle om som en overlegen – eller bekymret eller skuffet – iagttagelse. Dette lag i bogen synes at have haft et større omfang i begyndelsen af romanarbejdet (jf. også det udeladte stykke »Intermezzo« i Tillæg), der altså kan være konciperet, før Drachmann i vinteren 1886-87 gjorde sig færdig med *Med den brede Pensel*.

Den »Disposition«, som Drachmann taler om i brevet til Drewsen 10. maj 1888, har Poul Herring villet identificere med et udateret koncept betitlet »Tregadei« i digterens manuskriptmateriale af udkast m.v. i forbindelse med *Forskr.* Konceptet skitserer højdepunkter af handlingen fra og med Gerhards skandaletale ved svigerfaderens selskab (1.III.7) til og med de store voldsomheder i slutningen (2.III.11-12). Hovedpersonerne er her på plads, men der nævnes bipersoner, som ikke bevarede i arbejdet. Man noterer sig også, hvorledes Drachmann her har forestillet sig slutningens voldsomme begivenheder ganske melodramatisk, lige ud i romanens forgrundshandling, medens de i trykmanuskript og bog er blevet forskudt til formidlingsplaner (brev, drøm) og selv for de sidstes vedkommende dæmpet. Til Karl Gjellerup, som Drachmann havde indviet i sit igangværende arbejde, skrev han 10. januar 1890: »Efter meget Overvejelse holder jeg alligevel fast ved Krigs-Finalen.«¹⁹ Edith er central i konceptet; fru Funch er lidt mere til stede end i den færdige romans sidste halvdel. Meget mangler i dennes trinvis udvikling, men både denne omstændighed og fraværet i konceptet af ethvert notat om forhistorien til Gerhards (ægteskab og) skandaletale kan støtte Poul Herrings hypotese om, at vi her har den »Disposition«, Drachmann omtaler i brevet i maj 1888.

Igennem mulige tilløb fra det foregående tiår, som da må være ind- og sammenarbejdede i et kladdestadium påbegyndt omkring